

International Theatre Institute ITI

World Organization for the Performing Arts

Message for World Theatre Day 2019

27 March 2019

Latvian translation

Karloss KELDRĀNS, Kuba

Starptautiskās Teātra dienas vēstījums 2019

Pirms es pamodos teātrim, mani skolotāji tur jau bija. Viņi jau bija uzbūvējuši tur savas mājas, un viņu poētisms paliek viņu dzīvēs. Daudzi no tiem ir nezināmi, vai arī tos reti atceras: viņi klusi, kautrīgi strādāja savās mēģinājumu telpās, savos skatītāju pārpilnajos teātros, un tad tie lēnām, pēc daudzu gadu darba un izciliem sasniegumiem, aizslīdēja un pazuda. Kad es sapratu, ka mans personīgais liktenis būs līdzīgs, es sapratu arī to, ka esmu mantojis šo vienreizējo tagadnes dzīves mirkļa tvēriena iespēju, bez cerībām saglabāt šo gaišo, neatkārtojamo mirkli; mirkli, kad teātra tumsā sastopies ar citiem, bez jebkādas drošības nākotnē, un ir tikai šī kustības vai vārda atklātā patiesība.

Mana teātra valstība rodas brīžos, kad satieku cilvēkus, kas ik vakaru ierodas pie mums teātrī no dažādām manas pilsētas pusēm, lai mūsu sabiedrībā pavadītu dažas stundas, minūtes. Manu dzīvi veido šie neatkārtojamie mirkļi, kad vairs neesmu es pats, neciešu sevis dēļ, bet atdzimstu, lai saprastu teātra profesijas būtību: izdzīvot tīrus un gaistošus brīžus rampas gaismā un zināt, ka tas, ko mēs tur darām, atspoguļo mūsu dziļāko būtību. Manu un mūsu aktieru valstību veido šie mirkļi, kuros zaudējam maskas, retoriku, savas bailes un skatuves tumsā sadodamies rokās.

Teātra tradīcija ir horizontāla. Neviens nevarētu apgalvot, ka teātris atrodas kādā pasaules centrā, kādā pilsētā, kādā privilīģētā celtnē. Teātris, kā es to redzu, aptver lielu telpu, kas vieno aktierus un teātra mākslu vienā veselumā. Visi teātra meistari mirst neatkārtojamās gaismas un skaistuma brīžos, viņi visi pazūd bez jebkādas aizsardzības, kas padarītu viņus nemirstīgus. Teātra meistari to zin, svarīga ir nevis atzinība, bet gan patiesība, kas ir viņu darba pamatā: radīt šo mirkļa patiesību, brīvību un spēku šajā nedrošības jūrā. Un nepaliek nekas, daži video ieraksti, fotogrāfijas vai dati, kas ir vāja atblāzma no tā, ko tie paveikuši. Šajos ierakstos nav galvenā, skatītāju klusās reakcijas, kuri saprot, ka šo mirkli

nav iespējams iztulkot, tā ir katra skatītāja dzīves pieredze, kas ir netverama un gaisīga kā pati dzīve.

Kad sapratu, ka teātris ir īpaša valsts, kuras teritorija ir visa pasaule, sapratu, kas ir brīvība: tev nav jādodas projām, vai jāpārceļas. Skatītāji ir visur, tev līdzās. Kolēģi ir tev blakus. Ārpus mājas tevi ietver drūma un miglaina realitāte. Un tu ej savu ceļu, izmanto šo realitāti lieliskam ceļojumam, lai atkārtotu Odiseja un argonautu ceļojumu, tu esi nekustīgs ceļotājs, kas pārvar esības blīvumu un necaurspīdīgumu. Tu ceļo no mirkļa uz mirkli, lai tiktos ar saviem līdzgaitniekiem. Tavs ceļš pie viņiem, pie viņu sirdīm un dvēselēm caur emocijām un atmiņām, kuras tu viņos izraisi. Tas ir galvu reibinošs ceļojums, un neviens to nevar pārtraukt. Neviens to nevarēs arī izprast, jo tas ir ceļojums tavu līdzcilvēku iztēlē, tā ir sēkla, kuru tu iesēj pašos dziļākajos skatītāja dvēseles nostūros: pilsoniskā, ētiskā un cilvēciskā apziņā. Lūk, kādēļ es nekur nebraucu, es palieku starp savējiem, klusumā, strādājot dienu un nakti, jo es zinu ātruma noslēpumu.

Translation from English into Latvian by Brigita Silina